

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 84. szám

1969. APRILIS 15.,

KEDD

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, heteközpont 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 80 FILLÉR

Légipárbaj és diplomácia

Hétfőn a Szuezi-csatorna felett izraeli és egyiptomi repülőgépek ismét légipárbajt vívtak, de miközben a fegyverek ügyszólván szünet nélkül dörognék a közel-keleti neuralgikus térségben — mégha csak kisebb, sok esetben veszteség nélküli incidensekről is van szó, — a diplomácia prondján egyre több, s ugyancsak szünet nélkül folyó kísérlet történik a konfliktus rendezésére. Vagy legalábbis: a rendezés elősegítésére.

Igen figyelemreméltó volt az a hatpontos javaslat, amelyet a múlt héten jordánia királya, Huszejn terjesztett elő.

Most mintegy tovább bővítette múlt heti hatpontos tervét Huszejn, abban a nyilatkozatban, amelyet New York-ban egy amerikai televíziós társaságnak adott. Az interjú különösen érdekes és lényeges pontja, hogy Huszejn az arab gondolkodásban bekövetkezett fordulópontra nevezte a khartoumi arab csúcserkeztetést, mégpedig azért, mert ott a konfliktus politikai — tehát nem katonai — megoldására tettk a hangsúlyt.

Hasonlóképp figyelemreméltó és érdekes Huszejnnek az a kijelentése, hogy amennyiben Izrael kiüríti a megszállt területeket — sőt még a hatnapos háború előtti határok módosítását is elképzelhetőnek tartva — akkor az arabok készek arra, hogy Jarring útján tárgyalásokat folytassanak magával Izraellel.

Azért különösen figyelemreméltó ez a bejelentés, mert az arab államok az Izraellel való tárgyalást eddig elutasították. Huszejn formálázása, vagyis: tárgyalások Jarring útján, járható kompromisszumnak tűnik. Annál sajnálatosabb, hogy az izraeli fél továbbra is elutasító. Huszejn javaslatát „nem komoly”-ként kommentálja, s még mindig álláspontja tétlenségére törekszik, holott mindenfajta konfrontáció feloldásának szükség-szerű eleme a kompromisszum mindkét fél részéről. Mindemellett a négy nagyhatalom változatlanul és lakadatlan erővel folytatja erőfeszítéseit a kérdés rendezésére. Megbizottai — ezúttal Lord Caradon, Nagy Británia ENSZ képviselőjének szálláshelyén — hétfőn is összeültek immár harmadik, a közel-keleti kérdéssel kapcsolatos tanácskozásukra.

Békegyűlések, szolidaritási hetek

Húszéves a békemozgalom Gazdag a jubileumi év programja

Tegnap a Csongrád megyei pártbizottság épületében a Hazafias Népfront megyei bizottsága által szervezett megbeszélésen vettek részt a megye párt- és tömegszervezeteinek, a társadalmi és mozgalmi szerveknek a képviselői. Eitlerné Szilágyi Júlia, a megyei pártvégrehajtóbizottság tagja, a pártbizottság osztályvezetője megnyitójában méltatta a nemzetközi és a magyar békemozgalom két évtizedes eredményeit, az emberiség békeakarátának megvalósulása érdekében tett szolgálatait. Ezután Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Népfront megyei titkára ismertette azt a javaslatot, amely alapja lehet a megye ideai békemozgalmi programjának.

A KISZ, a megyei tanács, a Szakszervezetek megyei Tanácsa, a MESZÖV, a Nótanács, a KIOSZ, a TIT, az MTS, a vendéglátó vállalat, a termelészövetkezetek járási, városi szövetsége, a KISZÖV és a moziüzemi vállalat képviselői javaslataikkal bővítették a programtervezé-

tet, amelynek végleges összeállítására a jelenlevőkből szerkesztőbizottság alakult. Elhatározták, hogy az egész évre szóló programot valamennyi városi, járási és községi népfront elnökségnek megküldik, s figyelemmel kísérik a különböző rendezvények koordinálását.

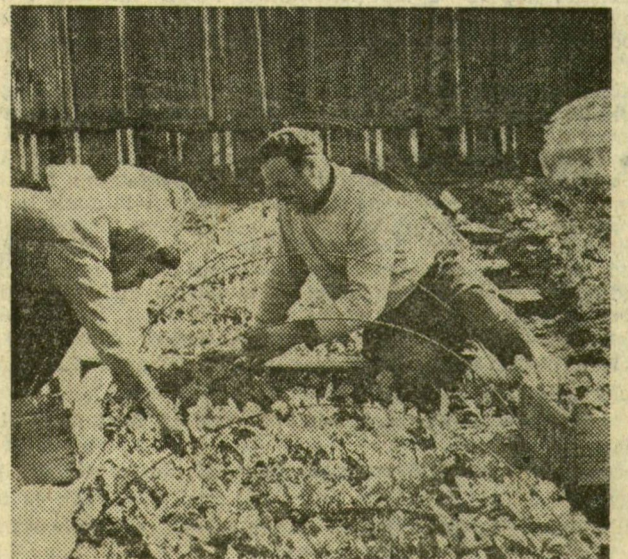
A KISZ már április végén megrendezi a gyarmati ifjúsági napokat, a megyei tanács művelődési osztálya pedig a zenei hetet. A békemozgalmi rendezvények központi ünnepe május 7-én Szegeden lesz, amelynek előadója Harmati Sándor, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnökét, az Országos Béketanács alelnökét kérték fel. Ez alkalommal adják át jelképesen a vietnami népnek tavaly felajánlott baromfikeltető állomást, melynek értéke másfél millió forint. Az Országos Béketanács által kibocsátott csekkekre egyébként 1968-ban több mint kétfélmillió forintot fizettek be a megye dogozói, lakosai. Ezen felül van még a SZOT és a KISZ által indított akció-

nyomán befizetett körülbelül hasonló összeg.

Május 8-án a szegedi népfrentbizottság a városi művelődési központban rendezti meg hagyományos békehangversenyt. Június 2-7. között az arab népek melletti szolidaritási hetet, június 9-én pedig a lidicei emléktünnep-séget rendezik meg. Békegyűléseket tartanak július 20-án a genfi egyezmény, szeptember 2-án a VDK megalakulása évfordulóján, októberben tartják a vietnami hősök napját és a nemzetközi vietnami napot, decemberben pedig a DNFF-megalakulásának évfordulóját.

Az idén gazdagodik a testvér szocialista népek baráti kapcsolatát erősítő találkozó programja is. Májusban bolgár—magyar, júliusban és augusztusban lengyel—magyar, román—magyar és szovjet—magyar, októberben német—magyar közös ünnepekre és kiállításokra kerül sor a megye több helységében. Decemberben Szatymazon rendezik meg a finn—magyar barátsági estet.

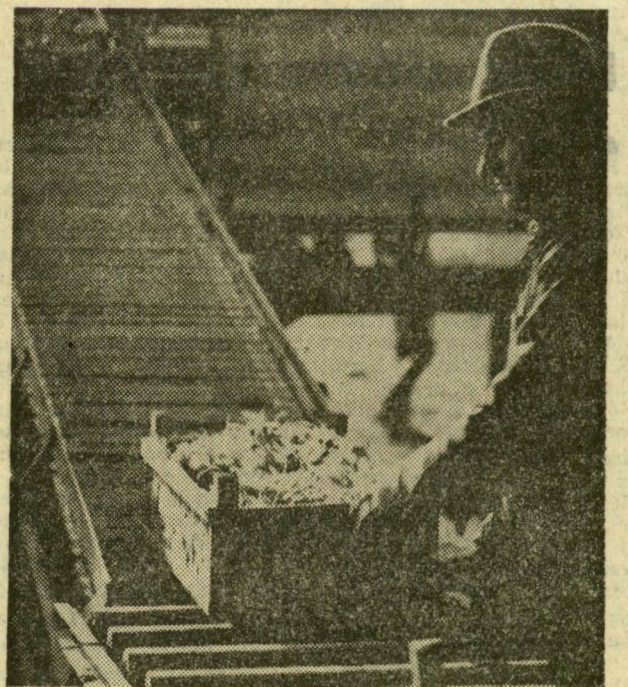
Utazik a retek

Minden arasznyi hely retek terem most a mihálytelekiek kertjében. Ha késélt is az igazi tavasz, a fóliával borított ágyásokban bőséges a termés. Nagy Antal és felesége korán reggel szedi már a ládába, estig osztályozzák, csomózzák, hogy holnap már a felvásárlóba vihessék.

Csamangó Mihály öt garaboly retek szállít kerék-párján. Ötszáz csomó van a kosarakban.

Horváth Dezső felvételei

Az Új Élet Termelészövetkezet háztáji felvásárló telepén hajnali kettőkor kezdődik a munka. Mire mi felbredünk, már indul a retek a MEK és a HUNGAROFRICT közvetítésével a Német Demokratikus Köztársaságba, Csehszlovákiába és az NSZK-ba. Persze jut bőven a hazai, szegedi fogyasztóknak is.

Folyamszabályozás és vízrendezés

Adatok: a szegedi járás és Szeged város területe 1590 négyzetkilométer, s ennek több mint egyharmada a Tisza és a Maros folyók árterületére esik. Ezek a területek árvizektől országos fővédelvonallakkal védettek. A Tisza folyó 62,5, a Maros folyó pedig 9,6 folyamkilométer hosszban érinti ezt a területet. Egyéb természetes és mesterséges vízfolyások vízgyűjtői kilenc belvízöblözetre tagolják a város és a járás területét.

Az éghajlati viszonyok bizonyos tekintetben kedvezőek Szeged környékén: ez a vidék hazánk legmelegebb, napfényben leggazdagabb és az átlagosnál szárazabb éghajlatú része. Igen érdekes viszont a Tisza vízállásának

ingadozása, szeszélyessége a szélső értékek között hihetetlen eltérések mutatkoznak, volt 11,5 méteres különbség is már.

Különösebb félnivaló per sze nincs, hiszen a védvonalak a harmikettes legmagasabb szinttől még 1,5 méterrel magasabban épültek ki. Ahol nincs meg ez a magasság, ott folyamatban van a töltés szintjének emelése: elkészült a levelényi és az atkai erősítés, hamarosan kész lesz a kunmátyási és a gyevifoki erősítés is. A negyedik ötéves terv idején építik meg a Szeged—Tápé—Algyő közötti töltésszakasz hiányzó magasságát. Ez a munka azért is jelentős és fontos, mert ez a rész védi hazánk legjelentősebb olajmedencéjét.

A vízügyi igazgatóság által elkészített tervek szerint az algyői hídtól a szegedi körtőlterületig terjedő szakaszon, vagyis 15,2 kilométer hosszúságban nagyszabású töltéscsúszási munkálatokat kezdenek a közeljövőben, és a következő ötéves terv időszakában be is fejezik. A munkákra összesen 47 millió forintot költenek.

A töltés magasztásával és erősítésével egyidejűleg szorító gátakat és párhuzamos csatornákat is építenek a töltés mögött keletkező fakadó vizek lokalizálása, illetőleg azok elvezetésére. Algyő és Tápé belterületén a töltés lábánál drén- és szivárgó rendszer épül.

Az említett töltésszakaszszal összefügg a Szeged város kezelésében levő Tisza jobb parti töltés fővédelmi erősítése. Itt megemelik a külső burkoló- és mellvéd-falat, valamint a négy méter széles sétányát és új járdát létesítenek, s rendezik az első rakpartot. Szegednek és a szegedi járásnak jelentékeny terü-

te belvíz-ártér, s a folyók magasabb vízállásánál csak szivattyús áttemeléssel lehet elvezetni a belvizeket. A következő esztendőben igen jelentős munkákat végeznek el a további belvízrendezésért. A Maros bal parti területén a meglévő csatornák bővítése mellett sor kerül a deszk—fehértói szivattyútelep bővítésére is. Az újszegedi belvízrendszerben az újszentiváni és a tiszaszigeti területet érinti a fejlődés, ez a körzet a tiszaszigeti területre koncentrálódik.

A Körös-éri belvízrendszer területén a főcsatorna fejlesztésére kerül majd sor a magyar—jugoszláv határszakaszon, mintegy 7 köbméter másodpercenkénti vízszállítás figyelembevételével. A főcsatorna építkezési költsége körülbelül 21 millió forintba kerül. Említést érdemel a tápé—vesszősi belvízrendszerhez tartozó olajmedence csatornarendszerének a kiépítése, hogy védelmezze az ipartelepeket. Erre az olajipar 5 millió forintot költ.

Érdekes még a belvízzel leginkább veszélyeztetett területek rendezése; Dóc község környéke, Sövényháza keleti része, Baks nyugati területe, Kistelek belterülete, Pusztaszér környéke, Sándorfalva keleti része, Zákányszék környéke és Gyárlár határa, Tiszasziget, Kübekháza és Ferencszállás környezete, valamint Szeged-Petőfitelep és Móraváros egyes mélyebb pontjai.

A következő esztendőben a vízügy és az érintett szervezetek, tanácsok, termelészövetkezetek, gazdaságok jelentős pénzüsségeket fordítanak arra, hogy megjavítsák helyzetüket, védekezzenek az ár- és belvíz ellen, hasznosítsák a vizet.

G. I.

Földgázkitörés Becsén

Magyar szakemberek segítsége

Öt hónappal ezelőtt a jugoszláviai Becsén gázkitörés keletkezett egy kutatófúrásból. Az algyői 168-as számú kút kitörésével szemben itt azonban nem éghető szénhidrogén, hanem a levegőnél nehezebb széndioxid tört a felszínre. A jugoszláv szakemberek igyekezete sok hónapon keresztül hiábavalónak bizonyult. A műszaki balesetet még mindig nem sikerült megfékezni.

A kitörésnek állandóan számos kíváncskodója van, annak ellenére, hogy a gáz mérgező. Az elővigyázatlan-ság öt ember életébe került.

A széndioxid kitörés elfojtására újabb csoportokat szerveznek. Magyarországi szakemberek — Győri Gyula

főmérnök, Nándorfi Róbert főgeológus és Balla Imre bányamérnök — is bekapcsolódtak a becei földgázkitörés elfojtásának bonyolult munkálataiba. Egyelőre ventillátorokat szerelnek fel a feltört gáz elszívására, majd később, a tervek szerint 40 ezer köbméter vízzel töltik fel a kitérés alkalmából támadt óriáskráteret. Ezel párhuzamosan úgynevezett biztonsági furatokat készítenek, de ez a munka hetekig, esetleg hónapokig is eltarthat, mert a munkásokat állandóan védeni kell a föld felett lebegő mérgező gázrétől. A Tisza menti jugoszláv kisvárosban mintegy kétezer ember esetleges gyors kitelepítésére készítettek terveket.